

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
професорсько-викладацького складу
18 – 19 травня 2016 р.

Збірник наукових праць
професорсько-викладацького складу академії
за підсумками науково-дослідної роботи в 2015 році

Полтава 2016

Редакційна колегія:

- Аранчій В. І. – к.е.н, професор, ректор академії;
Писаренко П.В. – д. с.-г. н., професор, перший проректор;
Горб О. О. – к. с.-г. н., доцент, проректор з науково-педагогічної, наукової роботи
Маренич М. М. – к. с.-г. н., доцент, декан факультету агротехнологій та екології;
Дудніков І. А. – к. т. н., доцент, декан інженерно-технологічного факультету;
Поліщук А. А. – к. с.-г. н., професор, декан факультету технології виробництва та переробки продукції тваринництва;
Передера С. Б. – к. в. н., доцент, декан факультету ветеринарної медицини;
Галич О. А. – к. е. н., доцент, декан факультету економіки та менеджменту;
Дорогань-Писаренко Л. О. – к. е. н., доцент, декан факультету обліку та фінансів;
Писаренко В.В. – д. е. н., професор, завідувач, професор кафедри маркетингу;
Дудник В. В. – к. т. н., ст. викладач;
Кручиненко О. В. – к. в. н., доцент, заступник декана з наукової роботи факультету ветеринарної медицини;
Кравченко О. І. – к. с.-г. н., доцент;
Воронько-Невіднича Т. В. – к. е. н., доцент, заступник декана факультету економіки та менеджменту;
Зоря О. П. – к. е. н., доцент, заступник декана факультету обліку та фінансів з наукової роботи;
Невідничий О.С. – начальник редакційно-видавничого відділу.

Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2015 році (м. Полтава, 18-19 травня 2016 року). – Полтава : РВВ ПДАА, 2016. – 326 с.

СЕКЦІЯ ФАКУЛЬТЕТУ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

- Андрусів Н. І.*, аспірант;
Передера С. Б., кандидат ветеринарних наук, доцент
ЛІКАРСЬКІ ВЛАСТИВОСТІ ВОЛОСЬКОГО ГОРІХУ 124
- Безгодько О. О.*, аспірант
Щербакова Н. С., кандидат ветеринарних наук, доцент
Передера С. Б., кандидат ветеринарних наук, доцент
БЕНЗ(А)ПІРЕН У НАВКОЛИШНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ 125
- Бердник В. П., Сугак О. В., Бердник І. Ю., Бублик О. О., Марченко Т. М., Щербак В. І.*
Полтавська державна аграрна академія ТОВ «Лабораторія натуральних технологій,
м. Полтава»
РЕЗУЛЬТАТИ ВИПРОБУВАННЯ У ЛАБОРАТОРНОМУ ДОСЛІДІ
НА КУРЧАТАХ – БРОЙЛЕРАХ ПРЕПАРАТІВ, ВИГОТОВЛЕНИХ
НА ОСНОВІ РОЗЧИНУ ПОЛТАВСЬКОГО БШОФІТУ 127
- Борнуковська Л. М.*, аспірант
Перетяцько А. Ю., магістрант
МОРФОЛОГІЧНИЙ СКЛАД СЕКРЕТУ, ПАРААНАЛЬНИХ ЗАЛОЗ СВІЙСЬКИХ
КОТІВ В НОРМІ ТА ЗА ПАРААНАЛЬНОГО АДЕНО-СИНУСИТУ 131
- Дмитренко Н. І.*, кандидат ветеринарних наук, доцент
ПОРІВНЯННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕПАРАТІВ «КАРСИЛ»
ТА «ГЕПАТОВІТ» ПРИ НЕДОСТАТНОСТІ РОБОТИ ПЕЧІНКИ У СОБАК 132
- Євстаф'єва В. О.*, доктор ветеринарних наук, професор
Гугосьян Ю. А., аспірант
КОНТАМІНАЦІЯ ІНВАЗІЙНИМИ ЕЛЕМЕНТАМИ STRONGYLOIDES WESTERI
ТВАРИННИЦЬКИХ ПРИМІЩЕНЬ, ВИГУЛЬНИХ МАЙДАНЧИКІВ
ТА ПАСОВИЩ У РІЗНІ ПЕРІОДИ РОКУ 134
- Звенігородська Т. В.*, кандидат ветеринарних наук, старший викладач
ВПЛИВ ПРЕПАРАТУ «СІФУЗОЛЬ» НА ДИНАМІКУ ОКРЕМИХ ПОКАЗНИКІВ
СИРОВАТКИ КРОВІ КОНЕЙ 136
- Каришева Л. П.*, старший викладач кафедри терапії
Шатохін П. П., кандидат ветеринарних наук, професор кафедри терапії
Супруненко К. В., кандидат ветеринарних наук, доцент
ТЕРАПЕВТИЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРЕПАРАТУ “КАЛЬФОСТАР”
ЗА АЛІМЕНТАРНОЇ ОСТЕОДИСТРОФІЇ 137
- Киричко Б. П.*, доктор ветеринарних наук, професор
Семіренко В. В., аспірант
ПАРАМЕТРИ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ СВИНЕЙ ПРИ ХВОРОБАХ
ДИСТАЛЬНОГО ВІДДІЛУ КІНЦІВОК 140
- Коне М. С.*, кандидат ветеринарних наук, доцент
Сторож І. Ю., студентка 1 курсу магістратури
ЗАХОДИ ПО ЛІКВІДАЦІЇ ТА ПРОФІЛАКТИЦІ НЕКРОБАКТЕРІОЗУ
ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ В ТОВ «АФ ПЕРШЕ ТРАВНЯ» с. КУНЦЕВЕ
НОВОСАНЖАРСЬКОГО РАЙОНУ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 142
- Корчан Л. М.*, кандидат ветеринарних наук, старший викладач
Корчан М. І., кандидат ветеринарних наук, доцент
ДИКТИОКАУЛЬОЗ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ В ОСОБИСТИХ ПІДСОБНИХ
ГОСПОДАРСТВАХ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 144

ДИКТІОКАУЛЬОЗ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ В ОСОБИСТИХ ПІДСОБНИХ ГОСПОДАРСТВАХ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Корчан Л.М.,
кандидат ветеринарних наук, старший викладач

Корчан М.І.,
кандидат ветеринарних наук, доцент

Диктіокаульоз – є одним з найпоширеніших гельмінтозних інвазій молодняку жуйних. Захворювання спричиняється нематодою із родини *Dictyocaulidae*, виду *Dictyocaulus viviparous* – паразитують у великої рогатої худоби і *D. filaria* – у дрібної рогатої худоби. Локалізуються диктіокаули в бронхах і трахеї тварин. Диктіокаульоз супроводжується запаленням трахеї та бронхів, бронхопневмонією. Хвороба частіше протікає в хронічній формі, проявляється зниженням приросту маси тіла, м'ясної і молочної продуктивності та відставанням у рості й розвитку, що завдає значних економічних збитків господарствам [1-3].

На сьогодні для боротьби з диктіокаульозом запропоновано цілий ряд антигельмінтних препаратів, проте інвазія у великої рогатої худоби продовжує залишатися досить актуальною та маловивченою проблемою.

Мета роботи полягала у визначенні поширення, сезонної та вікової динамік диктіокаульозу у великої рогатої худоби та визначення ефективності антигельмінтиків за даної інвазії.

Матеріали і методи дослідження. Дослідження, що склали основу даної роботи, проводили протягом 2014–2016 років з використанням проб фекалій від 100 корів віком від одного до семи років й молодняку від семи-денного віку, що належать власникам особистих підсобних господарств смт Семенівка Семенівського району Полтавської області.

Для гельмінтокопрологічних досліджень у корів індивідуально відбирали проби фекалій з прямої кишки. Гельмінтоларвоскопічне дослідження проводили за кількісним гельмінтоларвоскопічним методом з підрахунком личинок у лічильній камері.

Для диференціації личинок застосовували метод Буланова: на предметне скло до осаду наносили кілька крапель 0,1 %-ного розчину метиленового синього, препарат струшували і через 30 с розглядали під мікроскопом. Личинки диктіокаулів набувають світло-бузкового кольору, частки калу – зеленого, рідина – блакитного, а личинки інших нематод лишаються незабарвленими. Для експресдіагностики застосовували метод Котельникова-Хренова (із насиченим розчином сульфату цинка).

З метою вивчення ефективності деяких антигельмінтиків за даної інвазії нами за результатами гельмінтокопрологічних досліджень і з урахуванням принципу аналогів було сформовано чотири групи тварин (три дослідних і контрольна), яким згідно настанов до застосування вводили: першій групі корів (n=7) – івермеквет 1 %, підшкірно одноразово, в дозі 1 мл/50 кг маси тіла тварини; другій групі тварин (n=7) – комбітрем, перорально одноразово, в дозі 5 мл/50 кг маси тіла; третій групі корів (n=7) – рафензол, перорально одноразо-

во, в дозі 0,75 мл/10 кг маси тіла; четверта група (n=7) була контрольною – препарати коровам не вводили.

Ефективність випробуваних антигельмінтиків досліджували за зміною показників екстенсивності (ЕІ) та інтенсивності (ІІ) диктіокаульозної інвазії до і на 14-ту та 28-му добу після призначення препаратів. На основі отриманих даних визначали показники інтенс- та екстенсефективності (ІЕ, ЕЕ) препаратів.

Результати та їх обговорення. У результаті проведених досліджень встановлено, що в особистих підсобних господарствах смт Семенівка Семенівського району Полтавської області диктіокаульозна інвазія великої рогатої худоби має досить значне поширення (ЕІ – 30,0 %). Середня інтенсивність інвазії у телят становила 16,5 личинок у 1 г фекалій.

Диктіокаульоз великої рогатої худоби має виражену сезонну та вікову динаміку. Пік інтенсивності інвазії спостерігається у в осінній період (ІІ – 22,3 личинок у 1 г фекалій), дещо нижчий її показник в зимовий період та знижується на весні (ІІ – 7,7 личинок у 1 г фекалій). Екстенсивність інвазії протягом року має одна хвиля підвищення – у літньо-осінній період. Вперше личинки диктіокаул виявляли у телят трьох місячного віку (ІІ – 16,5 личинок у 1 г фекалій), у віці 3–6 місяців ІІ– 36 личинок з 1 г фекалій. З віком ІІ зменшується і у тварин віком 3–6 років вона становить 3,8 личинок з 1 г фекалій.

Найбільш ефективним антигельмінтним засобом за диктіокаульозу великої рогатої худоби є препарати із групи макроциклічних лактонів – івермеквет 1 % та дектомакс, ефективність яких на 28-му добу за одноразового підшкірного введення в дозі 1 мл/50 кг маси тіла тварини становила 100 %.

Список використаних джерел

1. Волошина Н.О. Диктіокаульоз великої рогатої худоби: автореф. дис. на здобуття наук, ступеня канд.вет.наук: спец. 16.00.11 «Паразитологія, гельмінтологія» / Н.О. Волошина. – Київ, 2004. – 16 с.
2. Cantacessi, C. (2011). Deep insights into Dictyocaulus viviparous transcriptomes provide unique prospects for new drug targets and disease intervention. Biotechnol. –V 29. – P. 261–271.

СПОСІБ ЛІКУВАННЯ ЛІМФОЕКСТРАВАЗАТИВ У КОРІВ

Кулинич С.М.,

доктор ветеринарних наук, професор

Піддубна А.М., магістр 2 курсу

Лімфоекстравазати відносяться до групи закритих механічних ушкоджень. Розвиваються вони найчастіше при пошкодженнях тупими предметами, діючими на тканини в косому напрямку. Вони виникають при ковзних ударах рогами, копитами, при насильницькому переміщенні лежачої тварини волоком. У великої рогатої худоби досить часто вони формуються в області переднього схилю холки від здавлювання обмежувальною трубою перед годівницями.

На сьогодні детально описані в літературі професорами з ветеринарної хірургії Олівковим Б.М., Поваженком І.О та іншими дослідниками симптоми що супроводжують зазначену патологію. Це поява негарячої, неболючої, ундулюючої частіше підшкірної припухлості.